

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivo Pospíšila, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 12. 2020, č. j. 10.01-000657/20-002, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 02. 09. 2021, č. j. 5 A 20/2021 - 30,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla žádost žalobce o určení advokáta k poskytnutí právní služby podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii (dále jen „zákon o advokacii“). Proti napadenému rozhodnutí brojil žalobce žalobou a následně požádal o částečné osvobození od soudních poplatků z důvodu naprostého nedostatku finančních prostředků.

[2] Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) napadeným usnesením zamítl žádost žalobce o částečné osvobození od soudních poplatků. Soud sice shledal, že žalobce doložil majetkové poměry odůvodňující částečné osvobození od soudních poplatků, takže by bylo zásadně namíste přiznat mu osvobození od soudních poplatků, avšak je na místě výjimečně mu toto dobrodiní odepřít (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66). Z povahy projednávané věci a na základě

znalosti ostatních žalobcových případů městský soud dospěl k závěru, že žalobce zneužívá institutu osvobození od soudních poplatků, jde mu o spor jako takový, snaží se řetězit správní a soudní rozhodnutí. Žalobce totiž pouze iniciuje spory, jež nemohou vést k rozumnému cíli, neboť sám není ochoten v řízení jednat tak, aby byla řádným způsobem vedena. Žalovaná žalobci v tomto a dalších obdobných řízeních neurčila advokáta k poskytnutí právní služby, neboť dospěla k závěru o zjevném zneužívání práva na bezplatnou právní pomoc podle § 18c odst. 5 zákona o advokacii. Všechna tato řízení jsou ze strany žalobce vedena sériově a stereotypně, žalobce vždy urážlivou formou opakuje své subjektivní přesvědčení, že žalovaná rozhodla nesprávně, neboť je sama dobře obeznámena s jeho špatnými majetkovými poměry.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení městského soudu kasační stížností. V ní namítá, že naopak městský soud používá sériové, stereotypní či zcela identické argumenty, jedná zaujatě, rozhoduje svévolně, napadení rozhodnutí žalované sabotuje a používá pouze ty části soudních rozhodnutí, které se mu „hodí“. Městský soud postupoval v rozporu s rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2010, č. j. 1 As 54/2010 - 29, ze dne 24. 3. 2010, č. j. 8 As 22/2010 - 91, a ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66. Městský soud se stěžovateli pouze mstí za to, že mu již musel zaplatit náhradu škody. Tomuto „kvazisoudu“ by stěžovatel nezaplatil ani korunu, měl být již dávno zbaven nároku na poplatky.

[4] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a oprávněnou osobou. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Po takto provedeném řízení dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

[5] V souladu s § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, je s podáním žaloby spojen vznik poplatkové povinnosti. Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. ... Přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti.*

[6] Nejvyšší správní soud uvádí, že smyslem osvobození od soudních poplatků je především umožnit přístup k soudní ochraně těm osobám, které nemají dostatek prostředků, tak aby byla zajištěna účinná soudní ochrana jejich práv. Jak již soud uvedl v rozsudku ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011-66, jenž se týkal právě stěžovatele (a na který poukázal městský soud i stěžovatel), nejedná se o institut, který má umožňovat chudým osobám bezplatně vést spory podle své libosti. Přestože je účastník řízení nemajetný, takže by bylo zásadně namístě přiznat mu osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.), může mu soud výjimečně toto dobrodiní odeprít, a to zejména pro povahu sporů, které vede. Městský soud rozhodně netvrdí, že závěry tohoto rozsudku kasačního soudu se vztahují na všechny spory týkající se svobodného přístupu

pokračování

k informacím. Naopak odůvodnil, proč jsou jeho závěry použitelné i na projednávaný případ.

[7] Městský soud v napadeném usnesení uvedl, že postup stěžovatele není v tomto řízení výjimečný; žalobce u městského soudu vede mnoho řízení, v nichž postupuje sériově a stereotypně, a užívá obdobné argumenty jako v dřívějších neúspěšných případech. Současně i z úřední činnosti Nejvyššího správního soudu, u něhož jsou rovněž evidovány stovky věcí týkající se stěžovatele, vyplývá, že jeho postup v řízeních se neustále opakuje a stěžovatel uvádí zcela shodné či obdobné argumenty. Pouhá skutečnost, že stěžovatel vede velké množství sporů, přirozeně sama o sobě neznamená, že by jeho žádostem nemělo být vyhověno, jak ostatně plyne ze stěžovatelem citovaného rozsudku č. j. 1 As 54/2010 - 29. Rozhodující je nicméně právě sériovost a stereotypnost stěžovatelem podávaných žádostí spojená s opakováním obdobných či zcela identických argumentů (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 2. 2021, č. j. 8 As 31/2021 - 18, ze dne 12. 6. 2020, č. j. 3 As 164/2020 - 13, ze dne 13. 3. 2019, č. j. 6 As 35/2019 - 12, ze dne 12. 9. 2018, č. j. 1 As 231/2018 - 17, ze dne 29. 5. 2015, č. j. 4 As 104/2015 - 12).

[8] Z uvedeného důvodu Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky pro osvobození od soudních poplatků v řízení před městským soudem nebyly splněny. S ohledem na počet sporů, které stěžovatel vede (a které se týkají taktéž určení advokáta k poskytnutí právní pomoci), jakož i opakování totožných či obdobných argumentů v žádostech o osvobození od soudních poplatků a celkovému kontextu vedení sporů, má soud zato, že stěžovatel svými podáními nesleduje ochranu svých veřejných subjektivních práv, resp. žádost o osvobození od soudních poplatků nesměruje k zajištění účinné soudní ochrany, nýbrž se snaží prostřednictvím opakovaných žádostí o osvobození od soudních poplatků vést bezplatně spory podle své libosti. Soud přihlédl k charakteru věci, pro kterou stěžovatel žádal o určení advokáta (podání ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2020, č. j. 10 As 296/2020 - 12). V této věci stěžovatel brojil proti neosvobození od soudních poplatků městským soudem a kasační soud rozhodl obdobně, jako v nyní projednávané věci. To jen dokládá, že stěžovatel toliko bezúčelně „řetězí“ spory a soudní řízení v totožných věcech. V tom mu nemůže být v principu bráněno, avšak není důvodu, aby náklady takového postupu nesl stát prostřednictvím osvobození stěžovatele od soudních poplatků.

[9] K ostatním argumentům uplatněným v kasační stížnosti soud pouze ve stručnosti konstatuje, že se jedná o vyjádření stěžovatelových názorů na činnost městského soudu, které nemají pro posouzení věci, tedy otázky osvobození od soudních poplatků, žádnou relevanci.

[10] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[11] O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované žádné náklady řízení nevznikly a soud jí proto náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. listopadu 2021

JUDr. Ivo Pospíšil
předseda senátu